

**EL NARCISISME
COMENÇA A AFLORAR
ENTRE ELS 7 I 11 ANYS**

David Bueno i
Torrens

Professor i investigador
de genètica de la UB i
divulgador de la ciència

‘Selfies’ i dolor social

Des de fa molts anys, quan torno de la facultat passo per davant de la Sagrada Família, pedalant tranquil·lament pel renovat carril bici del carrer Provença. D'uns anys ençà m'he fixat que, cada cop amb major freqüència, moltes persones immortalitzen el moment fent-se una *selfie*, malgrat vagin en grup. El fenomen de les *selfies* ha pres molta volada, especialment però no únicament entre els joves, els quals s'afanyen a penjar-les a les xarxes socials. Segurament, la facilitat que ofereixen els mòbils i les tauletes justifica part d'aquest increment. Tanmateix, fa l'efecte que qui es fa la *selfie* està més enamorat d'ell mateix que no pas interessat per l'activitat que està realitzant, les persones amb qui la comparteix o la bellesa o la història de l'indret on es troba. Fins a cert punt recorda el que li passava al Narcís mitològic, enamorat del seu reflex. A mitjan març, la revista *PNAS* va publicar un article que començava dient: “El nivell de narcisisme està incrementant entre la joventut occidental, i contribueix a la generació de problemes socials com ara les agressions i la violència.”

EL NARCISISME ES DEFINEIX com la complaença excessiva en les pròpies qualitats o obres, i es comença a manifestar entre els 7 i 11 anys. Des del punt de vista psicològic, les persones narcisistes se senten superiors i creuen ser mereixedores d'un tractament especial, motiu pel qual tendeixin a menysprear les altres. Un dels principals problemes socials és que, quan són contrariades o se senten humiliades, se'ls activen respostes agressives preconscients, que dirigeixen de manera física o psicològica cap a les persones més properes a elles o les que creuen responsables de la contrarietat. S'ha demostrat que les tendències narcisistes tenen una certa base genètica, en diverses variants gèniques relacionades al neurotransmissor serotonina, que intervé en l'estat d'ànim i les emocions. Tanmateix, les experiències personals i els factors familiars, socials i educatius també tenen, com és lògic, una importància cabdal en la gènesi d'aquest tret de la personalitat.

JOAN OLLER

HI HA DUES TEORIES sobre l'origen social del narcisisme. Una parteix de la hipòtesi que és la sobrevaloració dels pares que fa creure als fills de manera irreal que les seves capacitats i els seus drets són superiors als dels altres. L'altra, que és la manca de calidesa en la relació entre els pares i els fills, i que es desenvolupa com un mecanisme d'autodefensa per afavorir l'autoestima. Doncs bé,

Fa l'efecte que qui es fa la 'selfie' està més enamorat d'ell mateix que no pas interessat per l'activitat que està realitzant, les persones amb qui la comparteix o la bellesa o la història de l'indret on es troba

segons els resultats del treball que he esmentat a l'inici de l'article, el narcisisme es veu potenciat sobretot per la sobrevaloració dels pares.

TANMATEIX, SEGONS una altra recerca publicada a la revista *Scan* a principis d'any, a nivell cerebral el narcisisme es reflecteix en circuits neurals relacionats amb el dolor social, que es genera quan ens sentim exclosos o víctimes d'una injustícia, de manera que vindria a ser una resposta preconscient per superar aquest dolor i incrementar l'autoestima. Possiblement per aquest motiu les *selfies* són ràpidament pujades a les xarxes socials, les quals, al mateix temps, disminueixen la calidesa de les relacions humanes. Potser aquesta manca de calidesa també contribueix, junt amb la tendència dels pares a sobrevalorar els fills, a incrementar el nivell de narcisisme. L'impacte social negatiu sobre l'agressivitat i la violència que això pot tenir ens hauria de fer reflexionar a nivell individual i col·lectiu sobre el model educatiu, familiar i de relacions socials que oferim.